

Asia: VN/7187/2026

Lausuntopyyntö Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi

1. Yleiset kommentit Oikeuspalveluviraston ehdotuksista

Kommentit

Suomussalmen kunta pitää tärkeänä, että oikeusapu-, edunvalvonta- sekä talous- ja velkaneuvontapalvelujen saatavuus ja saavutettavuus turvataan yhdenvertaisesti myös pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen kunnissa.

Suomussalmen kunta katsoo, että mahdollinen muutos Oikeuspalveluviraston toimipaikkaluettelossa ei saa heikentää palvelujen tosiasiallista saatavuutta Suomussalmella ja sen lähialueilla. Henkilöstöjärjestöt ovat esittäneet, että osa toimipaikoista, joilla on vakituisia virkapaikkoja, tulisi olla asetuksen mukaisia toimipaikkoja. Yksi järjestöjen ehdottama toimipaikka olisi Suomussalmi. Neuvotteluissa työnantajalle esitetyn näkemyksen mukaan ei ole välttämätöntä, että kaikilta asetuksen mukaisilta toimipaikoilta saisi kaikkia Oikeuspalveluviraston palveluita. Suomussalmen kunta yhtyy henkilöstöjärjestöjen esitykseen. Kunnan näkemyksen mukaan olennaista on varmistaa, että alueen asukkailla on jatkossakin tosiasiallinen mahdollisuus saada tarvitsemansa oikeusapu-, edunvalvonta- sekä talous- ja velkaneuvontapalvelut kohtuullisella tavalla. Parhaiten tämä voitaisiin turvata Suomussalmella sijaitsevalla toimipaikalla.

Palvelujen käyttäjissä on usein henkilöitä, joiden asiointikyky, terveydentila, taloudellinen tilanne tai digitaaliset valmiudet voivat olla heikentyneet. Tämän vuoksi palvelujen järjestämisessä ei voida nojata yksinomaan sähköiseen asiointiin tai kauempana sijaitseviin toimipaikkoihin.

Suomussalmen kunta pitää tärkeänä, että palvelujen järjestämistapa kuvataan jatkovalmistelussa selkeästi. Mikäli Suomussalmi ei jatkossa sisältyisi asetuksessa mainittaviin toimipaikkoihin, tulee varmistaa, että palvelujen saatavuus, jatkuvuus ja ennakoitavuus eivät jää epäselviksi asiakkaille, kunnalle tai muille viranomaisille.

Suomussalmen kunta korostaa, että palvelujen saavutettavuutta arvioitaessa on otettava huomioon pitkät asiointietäisyydet, julkisen liikenteen rajallisuus, ikääntyvä väestö sekä haavoittuvassa asemassa olevien asiakkaiden palvelutarpeet. Digitaaliset palvelut ja etäasiointi voivat täydentää palveluverkkoa, mutta niiden rinnalla on turvattava mahdollisuus henkilökohtaiseen palveluun silloin, kun asiakkaan tilanne sitä edellyttää.

Suomussalmen kunta pitää välttämättömänä, että oikeusministeriö ja Oikeuspalveluvirasto varmistavat ennen muutosten toimeenpanoa, ettei ehdotettu organisaatio- ja toimipaikkaverkon muutos johda palvelujen tosiasialliseen heikentymiseen Suomussalmella. Kunta pitää lisäksi tärkeänä, että palvelujen toteutumista seurataan muutoksen jälkeen erityisesti niiden alueiden osalta, jotka poistuvat toimipaikkaluettelosta.

Parhaillaan on käynnissä valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistus, jonka tarkoituksena on koota eri viranomaisten palveluita yhteisiin asiointipisteisiin. Kainuun osalta uudistukseen liittyvä alueellinen suunnitelma valmisteltiin vuonna 2025. Suunnitelmassa on Suomi-pisteen perustaminen Suomussalmelle, johon myös Oikeuspalveluvirasto on osoittanut kiinnostustaan.

Valtion palvelu- ja toimitilaverkkoa tulee tarkastella kokonaisuutena ja valtion palveluiden saatavuudessa tulisi noudattaa yhtenäistä tahtotilaa. Yksittäisten valtion toimijoiden ratkaisut heikentävät alueellista luottamusta valtion viranomaisten palveluiden läsnäoloon ja saavutettavuuteen Kainuussa. Ne myös heikentävät valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen tahtotilan toteutumista käytännössä sen osalta, että valtion palveluiden saavutettavuus uudistuksen myötä parantuisi.

2. Edunvalvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttine ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

3. Talous- ja velkaneuvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttine ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

4. Oikeusaputoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttine ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

5. Ehdotus johtavan talous- ja velkaneuvojan kelpoisuusvaatimuksesta

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

6. Ehdotus viroista, joissa edellytetään erinomaista ruotsin kielen taitoa ja hyvää suomen kielen taitoa

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

7. Edunvalvonnan sijaistoimistot

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

8. Ehdotus toimipaikoista

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

Heikkinen Erno
Suomussalmen kunta - Suomussalmen kunnanhallitus